

DANSK BUESKYTTEFORBUND

- Tiden indtil forbundets stiftelse i 1941 -

ARNE VINDUM

1994

OLDTID

Danmarks Nationalmuseum har verdens ældste, bevarede træbuer, der er fra ca. 7.000 år før vor tidsregning. Tager vi pilespidserne med, kommer vi endnu længere tilbage i tiden, nemlig omkring 12.000 år før vor tidsregning.

Op gennem hele stenalderen findes mange spor af brugen af bue og pil, under jagt såvel som i krig. I bronzealderen svinder spor af brugen af buen som våben ind, hvilket måske skyldes de bedre håndvåben, fremstillet af bronze. Det er i alt fald meget få spor, der findes af bue og pil.

Først i tiden efter år 0 dukker der buer i større tal op i de arkæologiske fund, nemlig i de såkaldte krigsofferfund, især i moserne Thorsbjerg, Nydam, Kragehul og Viemose. De mange fund fra Illerup Adal må heller ikke glemmes. Her har Forhistorisk Museum Moesgård stået for mange udgravninger.

VIKINGETIDEN

Sagatid og vikingetid omtaler buen på mange områder. Ragnar Lodbrogs sønner har brugt den i England. Den engelske konge Eadmund skulle være ombragt af Ivar Benløs ved pileskud ca. år 869, og Gorm den Gamles yngste søn, Knud, døde efter et pileskud under et togt til England. Jomsvikingerne saga med beretninger bl.a. om Palnatoke, der skød et æble af sin søns hoved, og hans senere drab af kong Harald Blåtand er heller ikke ukendt.

Det formodes, at englænderne 'overtog' den langbue, som vikingerne havde haft med til de britiske øer. Den blev i alt fald de engelske hærstyrkers foretrukne og effektive våben gennem adskillige århundreder.

MIDDELALDER OG HISTORISK TID

Middelalderens våben blev armbrøsten, der i løbet af nogle få århundreder afløstes af de første skydevåben med krudt og kugler.

1555 Herefter er der ikke mange spor af de gamle våben. Den svenske prælat, Olaus Magnus (1490-1557), der efter reformationen havde taget ophold i Italien, bringer flere illustrationer og beskrivelser af både bue og armbrøst i sit værk "De nordiske folks historie". Ikke alle illustrationer og beretninger er korrekte, hvilket måske ikke er så mærkeligt, da de hviler på barndomserindringer fra tiden omkring 1500!

"Ægte illustrationer" af bue og pil er der kun få af. En del findes på eksempelvis gravsten, døbefonte og som kalkmalerier i kirker.

- I Dansesalen på Kronborg findes tapeter (fremstillet af Hans Knieper 1585) med illustrationer af bueskytter: Knud d. Sjette (1182-1202), jagtscene; Erik Menved (1286-1319), angreb på en borg i Nordtyskland.
- 1671 Frederik d. Tredies børn, emalje af Paul Prier (Rosenborg). Prins Christian (d. Femte) med bue og pil.
- 1755 Stik af J.M. Bernigeroth efter tegning af C.G. Pilo (Det kgl. Bibliotek). Prins Christian (d. Syvende) med bue.
- 1793 I sin bog "Gymnastik für Jugend, enthaltens eine praktische Anweisung zu Leibesübungen" omtaler J.C.F. GutsMuths i 1793 bueskydning, selv om det er på det plan, vi drev det i vor barndom.
- 1804 I "BUESKYTTEN" nr. 1, 1942, side 6, er der en artikel: "Danmarks ældste Bueskyttelaug?". Det drejer sig om fugleskydning på Herlufsholm kostskole. Artiklen henviser igen til en artikel, der skulle have været i "Jyllandsposten" for 9/2 1938. Den artikel i "Jyllandsposten" vil Aviskroniksamlingen imidlertid ikke kendes ved, hverken for 8., 9. eller 10. februar 1938!
Herlufsholm er det ældste, jeg kan præstere med hensyn til organiseret bueskydning, og det er helt tilbage til 1804! (H.B. Melchior: "Historiske Efterretninger om HERLUFHOLMS STIFTELSE". A.P. Bangs Bogtrykkeri, Næstved, 1865. Siderne 260 og 357; side 408 [om stifteren af bueskydning]).
- 1896 "Foreningen for Bueskydning" skulle have eksisteret i 1896. Mon den ikke har været i hovedstadsområdet?
- 1925 Bueskytteforening (Dansk Bueskytteklub?) i København?
- 1927 I 1927 arbejdede frisør Arne K. Assing på at få startet en bueskytteforening i Odense, og resultatet blev stiftelsen af foreningen "Palnatoke" den 24. januar 1928 på Industripalæet i Odense.
Forhandlingsprotokollen nævner forsøg på kontakt "med Københavnerne" d. 15. marts og d. 10. august 1928, tilsyneladende uden held.
D. 4. august 1931 afholdtes bestyrelsesmøde, hvor man vedtog: "at sende Herr Assing til Båstad for at deltage i Konkurrencen, mod at han selv vilde dække Udgifterne, altsaa repræsentere Clubben for egen Regning"! (Der nævnes ikke hvilken konkurrence, det drejede sig om, men det må nok have været et åbent stævne).
- 1928 Mogens Lind (vist ham med "20 spørgsmål til professoren") udgav på Gyldendalske Boghandel - Nordisk Forlag, København, 1928, hæftet "Håndbog i BUESKYDNING". Efter titelbladet at dømme for Det Danske Spejderkorps og Dansk Bueskytteklub, sidstnævnte var korresponderende medlem af Grand National Archery Society, GNAS, i England.

1936 Direktør Carl Dreyers bog "Med Bue og Pil" udkom. Den handler især om jagt med bue og pil, og den har et bidrag af greve Ahlefeldt om, hvorledes man fremstiller en bue og udstyr.

Gregers greve Ahlefeldt Laurvig Bille (Fjellebro, senest på Egeskov) har fortalt, at han havde nedlagt alt jagtbart vildt i Danmark med bue og pil. En søn af hans "pilespidsmager" bor her i Viborg. I øvrigt var det Ahlefeldt, som lærte vor landsmand major (engelsk) Anders Lassen, DSO p.p., og hans broder at skyde med bue og pil, men det er en anden historie. Både greven og grevinden omkom jo for nogle år siden ved en automobilulykke i Afrika, hvor de var på safari sammen med bl.a. Dronning Ingrid.

1937 I 1937 var greve Ahlefeldt på storvildtjagt med bue og pil og kamera i Afrika, og det kom der bogen "Impala" ud af.

1941 I 1941 udkom greve Ahlefeldts bog "Moderne Bueskydning og Buemageri".

Tidsskriftet BUESKYTTEN udkommer hos bogtrykker Gullander i Skjern.

DANSK BUESKYTTETFORBUND

Forbundet blev stiftet d. 24. maj 1941, og den første bestyrelse blev:

Formand:	assurandør Paul Nielsen, København
Næstformand:	læge N.E. Hame, Skjern
Sekretær:	cand.jur. Ib Henriques, København
Kasserer:	Viggo Olesen, København
Bestyrelsesmedlemmer:	
	lærer Jørgen Andersen, Silkeborg
	filialbestyrer Hermund, Aarhus "Diana"
	fabrikant G. Hjernøe, Aarhus "Buen"
Revisorer:	Jørgen Hansen, København
	assurandør Egede Hansen, Skjern
Formand for Amatør- og Ordensudvalg:	guldsmed Ove Eriksen, Aarhus

(Bynavnene gælder foreningerne i de pågældende byer).

BUESKYTTEN nr. 4, 1941, side 38:

DANSK BUESKYTTE-FORBUND

"Under ovennævnte navn *I bindestregen er en fejltagelse!* AVJ stiftedes lørdag den 24. maj en sammenslutning af bueskytteforeninger i Danmark.

Der var mødt repræsentanter fra foreningerne i København, Aarhus *I både "DIANA" og "BUEN"*. AVJ, Skjern, Silkeborg, Viborg og Frederikshavn.

BUESKYDNING 4

Formanden for Aarhus Bueskytteforening ["DIANA". AVJ] bød deltagerne velkommen til Aarhus, hvorefter han gav ordet til prokurist Poul Barnow, der valgtes til dirigent.

På København Bueskyttelaugs vegne gik hr. brandchef Bang efter en kort redegørelse for mødets afholdelse over til at gennemgå de af Aarhus og København i forening udarbejdede lovforslag, ialt 28 paragraffer. Under hr. Bangs rolige og diplomatiske forelæggelse af de mange paragraffer, blev de forskellige lovforslag vedtaget uden større ændringer, dog havde enkelte af de fremmødte repræsentanter af og til ordet for korte bemærkninger.

Efter en kaffepause, hvor Aarhus Bueskytteforening var vært, kunne man skride til valg af bestyrelse. Til formand valgtes assurandør Paul Nielsen, København; næstformand læge N.E. Hame, Skjern; sekretær cand.jur. Ib Henriques, København; kasserer Viggo Olesen, København. Endvidere valgtes til bestyrelsen formanden for Silkeborg Bueskyttelaug, lærer Jørgen Andersen, Silkeborg, filialbestyrer Hermund Aarhus ["DIANA". AVJ] og fabrikant G. Hjernøe, Aarhus ["BUEN". AVJ]. Revisorer blev Jørgen Hansen, København og assurandør Egede Hansen, Skjern.

Efter valgene redegjorde formanden for de påtænkte planer for forbundets fremtid, og når disse linier læses, har vi sikkert allerede modtaget de første meddelelser fra Dansk Bueskytteforbund. I sin redegørelse meddelte formanden, at der var modtaget indbydelse til de nordiske mesterskaber, som afholdes i Sverige den 5. og 6. september i år. Inden mødets afslutning havde redaktøren af nærværende blad ordet for at tilbyde Dansk Bueskytteforbund BUESKYTTEN som obligatorisk medlemsblad for forbundets medlemmer. Forslaget fik en velvillig modtagelse, og sagen vil i det kommende forbundsmøde påny blive gjort til genstand for drøftelse. På direkte spørgsmål af læge Hame, om de tilstedeværende var interesseret i at bevare BUESKYTTEN som talerør for de bestående foreninger, var der enstemmig tilslutning.

Mødet sluttede lidt over midnat med et leve for Dansk Bueskytteforbund.

Den efterfølgende dag samledes alle mødets deltagere til en match på banen ved Thors Mølle. Der var af Aarhus Bueskytteforening udsat fire præmier, og resultaterne blev følgende:

1. præmie	Ove Eriksen, Aarhus	551 points
2. præmie	Jul. Petersen, Aarhus	503 "
3. præmie	Ib Henriques, København	488 "
4. præmie	Ove Hansen, København	481 "

Der blev skudt over de sædvanlige afstande med 30 pile på hver afstand, men til den store femdelte skive over alle afstandene."

STIFTELSES DATOER

Aarhus Bueskytteforening "DIANA" d. 2. maj 1939

Skytteforeningen "BUEN" Aarhus d. 1. november 1939

Københavns Bueskyttelaug d. 18. november 1939

Frederikshavn Bueskytteforening d. 11. november 1940
 Viborg Bueskytteforening d. 2. maj 1941 (til 1946?)

Jeg har ikke datoerne for de øvrige foreninger, men af en adresseliste fremgår det, at der i 1941, ud over de ovenfor nævnte, har været foreninger på Mors, i Haderslev, Ringkjøbing, Videbæk, Jyderup, Agerskov og Solrød Strand.

I "DANSK IDRÆT gennem 50 Aar", som udkom i anledning af D.I.F.'s 50-års jubilæum, er der, side 262 i anden del, et fotografi af medlemmer af Københavns Bueskyttelaug en træningsaften, og et fotografi af Henning Petersen, Københavns Bueskyttelaug, med følgende undertekst:

"Henning Petersen, der vandt det første danske mesterskab i bueskydning. Billedet er taget umiddelbart før hans sejr på Frederiksberg Stadion i 1941. På dette tidspunkt var bueskytterne endnu ikke tilsluttet D.I.F., men mesterskabsstævnet viste, at de var berettigede til optagelse i vor største idrætsorganisation."

1942 I "DANSK IDRÆT gennem 50 Aar" står der i første del side 264f under 1942:

"Dansk Bueskytteforbund (D.B.S.F.), der var stiftet den 24. maj 1941, søgte samme år optagelse i D.I.F., men ansøgningen blev afslået af bestyrelsen (8. september), da forbundet først måtte bevise sin eksistensberettigelse. Atter i 1942 søgte D.B.S.F. om optagelse, og i betragtning af, at det drejede sig om en gammel, hævdvunden idræt, for hvilken der før Verdenskrigen eksisterede et internationalt specialforbund med sæde i Warszawa, og at forbundet, der nu bestod af 11 foreninger (den 31. december 1942 af 24 foreninger med 500 bueskytter), syntes at være konsolideret, optoges det den 28. september 1942 i D.I.F. Dets første formand var Paul Nielsen".

Tandlæge C. Pelsø og assurandør Paul Nielsen er medarbejdere ved udgivelsen af "Dansk Sportsleksikon", Standard Forlaget.

DBSF blev optaget i Dansk Idræts-Forbund d. 28. september.

Paul Nielsen bringer artikel i DIF's "Officielle Meddelelser" november 1942.

1943 Bueskydning kan indgå som led i Idrætsmærke-prøven.

Primo juli artikel om bueskydning af Paul Nielsen i Familie-Journalen.

Radio-interview d. 20. august, kl. 18-18.15 med Paul Nielsen v. Gunnar "Nu" Hansen. Dette år var der 27 foreninger. Interviewet er refereret i BUESKYTTEN, side 102. Se side 12ff.

Sven Olav Møller skriver om bueskydning i "IDRÆT Vor Tids store Folkeopdrager", som udkom på Forlaget Arnkroner i Odense.

- 1944 Assurandør Paul Nielsen fortæller om bueskydning i "Hus og Hjem" nr. 10, 9. marts 1944. Det har han også gjort andre steder, bl.a. i Politikens hobbybøger, selv om han ikke alle steder omtaler sine kilder!
- 1946 Ved kongressen i Stockholm, d. 6. august, blev Dansk Bueskytteforbund optaget i det internationale bueskytteforbund FITA.
Ved den lejlighed oplyste Paul Nielsen, at forbundet bestod af 42 foreninger med 800 medlemmer.
Ved samme kongres valgtes Paul Nielsen til vicepræsident.

DANMARKSMESTERSKABER

- 1941 Henning Petersen, Københavns Bueskyttelaug
1942 Orla Bagge, Køge Bueskyttelaug
1943 DIF's plaquette skulle have været uddelt for første gang, men besættelsesmagten sørgede for, at mesterskaberne blev aflyst!
1944 DIF's mesterskabsplaquette for bueskydning uddeles for første gang ved årets danmarksmesterskaber d. 27. august i Køge til Sigfred Smed, Københavns Bueskyttelaug.
1945 DM 19. august i Odense: Sigfred Smed, Københavns Bueskyttelaug.
1946 DM d. 24.-25. august i Aalborg:
Lang + Kort runde: Astrid Troelsen, Næstved
Ejnar Tang Holbek, Hørsholm
Lang runde: Astrid Troelsen, Næstved
Ejnar Tang Holbek, Hørsholm
Kort runde: Ellen Svendsen, Frederikshavn
A.H. Tromborg, Aarhus B.L.

SKYTTEUDSTYR

BUEN **Typer:** Der må benyttes buer af enhver type, der svarer til det almindeligt accepterede begreb og mening med ordet *bue*, som den bruges til skiveskydning, d.v.s. et instrument, der består af et midterstykke med håndgreb og overgange og to bøjelige ben med hver sin strengkærv. Under brugen skal buen holdes opstrenget ved hjælp af en enkelt buestreng, som er anbragt direkte mellem de to strengkærve.

Materiale: Der er ikke foreskrevet begrænsninger i materialer, og moderne buer består ofte af et midterstykke af en metallegering eller en kombination af forskellige træ- eller kunststoffer (f.eks. kulstoffibre og/eller glasfibre) og to (udskiftelige) ben, som kan være sammensat af en eller flere træsorter, glasfibre og kulstoffibre.

Divisioner: Det internationale bueskytteforbund, FITA, skelner mellem følgende divisioner:

Olympisk Division dækker de mest almindelige konkurrencebuer i skiveskydning med tilladt udstyr som stabilisatorer, sigte, m.m.

Standard Bue Division er egentlig udviklet til brug i udviklingslande med vanskelig adgang til køb af ordinært udstyr. Divisionen har en hel del begrænsninger i forhold til Olympisk. Til dato har der ikke været afholdt skydninger for denne division her til lands.

Barbue Division ligner Olympisk, hvad konstruktion angår, men buen skal her være bar, d.v.s. uden stabilisatorer, sigtemidler m.m.

Compoundbue Division er ret ny i Danmark. Der har gennem mange år været modstand mod at indføre disse buer, også internationalt, da de jo slet ikke ligner den traditionelle buform, og da deres konstruktion giver skytten flere fordele i forhold til traditionelle buetyper. Nu kan fordelene jo sådan set være ligegyldige, da de forskellige buedivisioner alligevel ikke må konkurrere mod hinanden. Så vidt jeg kan se, er compoundbuen - uden dog at være nævnt ved sit rette navn - dukket op i FITA's lovbog i udgaven fra 1984. I 1992-udgaven er typen "kommet ind i varmen", idet der i denne udgave er nævnt mesterskabstitler for typen i Indendørs VM og Felt VM. Fra og med 1994 kommer der også mesterskaber i Udendørs Skiveskydning.

For alle typer gælder, at buen ikke må være monteret med elektrisk eller elektronisk udstyr.

STRENGEN

En buestreng må fremstilles af ethvert antal tråde i det materiale, der er valgt til formålet.

Der er forskel på, hvad der tillades af udstyr monteret på/i strengen inden for de forskellige divisioner. For de første tre divisioner gælder, at strengen kun må forsynes med øjebekviklinger og midterbevikling, og at sidstnævnte bevikling ikke må slutte inden for skyttens synsfelt, når han har trukket helt og er klar til skud. Endvidere er det tilladt at forsyne strengen med såkaldte nokpunkter, d.v.s. ekstra bevikling, knuder eller små metalstykker, som klemmes fast på strengen. Nokpunkterne bruges som pilenes fikspunkt på strengen.

PILE

Der må anvendes enhver type, blot den svarer til det almindeligt accepterede begreb og mening med ordet *pil*, som den anvendes i skiveskydning, forudsat at pilene ikke forårsager unødigt skade på ansigt (*papirskiven*) eller måtte (*halmmåtten*). Det er et krav under konkurrencer, at en skyttes pile alle er ens, hvad angår farve(r) på skaft, faner, nokker og

eventuel staffering, og at pilene er forsynet med skyttens navn eller initialer. I feltskydning kræves det endvidere at alle pile i samme serie har samme længde, og i visse skydninger, at de også er nummererede.

Der stilles ikke krav til selve materialet, som kan være træ, letmetallegering eller kulstoffibre. Fanerne kan være af plast eller naturfjer.

FINGERBESKYTTELSE

Kan være fingertutter (*som fingerspidserne på en handske*), handsker, skydelap ("tab") eller plaster. Tab'en er den mest anvendte, og den kan være forsynet med en "klods" mellem pege- og langfinger, så klemning af pilen undgås. Det er tilladt at have en almindelig handske eller vante på buehånden.

VISUELLE HJÆLPEMIDLER

I både skiveskydning og feltskydning er det tilladt at bruge kikkert eller teleskop til lokalisering af træffere. Almindelige briller, skydebriller og solbriller er tilladt. Det er også tilladt at bruge en "sørøverklap" eller anden afdækning for det øje, som ikke bruges til at sigte med.

For alle de nævnte hjælpemidler gælder, at ingen af dem må kunne fungere som hjælp til afstandsbedømmelse eller som ekstra sigtemiddel.

TILBEHØR

Det er tilladt at bruge armbeskytter (*mod eventuelt slag af buestrengen*), brystskjold (*til at holde beklædning ind mod kroppen*), bueslynge (*så man ikke taber buen i skuddet, hvis man har et løst greb om den*), bælte- eller standkogger (*til pilene*), kvast (*til aftørring af pile, hvis de er blevet snavsede eller våde*) og fodmærker (*udendørs, til afmærkning af føddernes position ved skydelinien*).

SKIVEANSIGTER

"Ansigt" er den papirskive, der monteres på "måtten", der kan bestå af forskellige materialer. Halmmåtter er det almindeligste, men kunststofmåtter vinder frem.

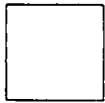
Udendørs anvendes to størrelser på ansigter, 122 cm og 80 cm i diameter. Inddeling ses på illustrationen side 9.

Disse ansigter, med den indre 10-er for compoundskytter og i et licenseret fabrikat, er obligatoriske ved alle FITA-skydninger.

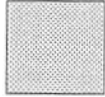
ANSIGTER

KUN DIAGRAM -
IKKE I SKALA

**GULD/
GULT**

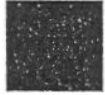
RØDT

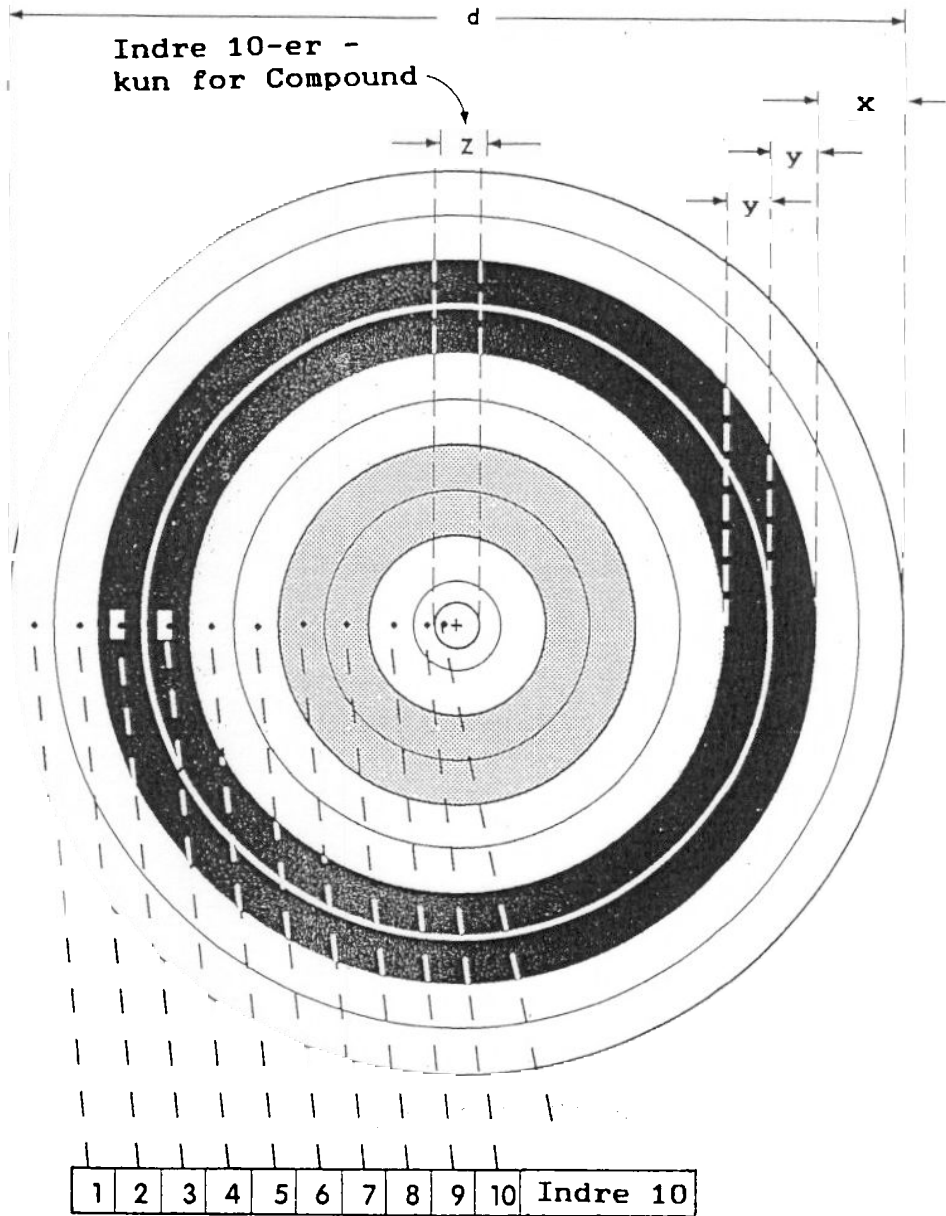
BLAT

SORT

HVIDT

d	x	y	z
Diameter på ansigt	Farvezone	Markeringszone	Diameter indre 10-er
122 cm	12,2 cm	6,1 cm	6,1 cm
80 cm	8,0 cm	4,0 cm	4,0 cm
60 cm	6,0 cm	3,0 cm	3,0 cm
40 cm	4,0 cm	2,0 cm	2,0 cm

Indendørs har man hidtil brugt to ansigter med henholdsvis 60 cm og 40 cm i diameter. Disse er nu ændret på linie med udendørs ansigterne, så de også har fået en indre 10-er for compoundskytterne. 60 cm ansigtet bruges på 25 m og 40 cm ansigtet på 18 m.

Ud over det nævnte 40 cm ansigt bruges et tripel-ansigt med 3 40 cm ansigter, hvor de yderste ringe er fjernet, så der ikke kan markeres mindre end 6 point.

Indendørs bruger Dansk Bueskytteforbund til compounddivisions skydninger på 25 m et 40 cm ansigt med en 10-er, der er 4 cm i diameter.

PAKLÆDNING

De danske regler siger: Ved alle officielle skiveskydnings- og feltskydningsstævner skal amatørbestemmelsernes krav til varemærker og reklamer på beklædning og udstyr overholdes. Ved skiveskydningsarrangementer skal skytterne stille i trøje samt benklæder/bukser/shorts/nederdel, hvis dominerende farve skal være hvid. Det er tilladt at benytte klubtrøje/klubdragt med eventuelt påført klubnavn og/eller -mærke. Sådant beklædning behøver ikke at opfylde ovennævnte krav om hvidt som dominerende farve.

Skydetrøjer skal være forsynet med ærmer, korte eller lange. I tilfælde af dårligt vejr ved udendørs stævner kan stævnets dommere give tilladelse til, at skytterne benytter anden påklædning. Rygnummer skal bæres midt på ryggen.

INTERNATIONALT

Bueskydning har været præsenteret ved flere tidligere Olympiske Lege, men i ingen af disse tilfælde er præciseret skive-type, pointberegning eller pileantal som sammenligningsgrundlag. Heller ikke de første internationale mesterskaber er nærmere defineret. Først da de internationale kort og lang runde blev indført, fik man mulighed for at sammenligne resultater.

VM-runde 1931: 30, 40 og 50 meter

VM-runde 1932: 70, 50 og 30 meter

Ved disse 2 VM'er konkurrerede damer og herrer mod hinanden!

VM-runde 1933: Damer: 70, 50 og 30 meter

Herrer: 90, 70, 50 og 30 meter

Ved VM 1934 var præmie nr. 27 et sølvfad (Silver Plate), udsat af "Danish Archery Society", hvem det så har været? Det var en vandrepræmie, som skulle vindes 3 gange i træk eller 4 gange ialt for at blive ejendom, og den var udsat til damer som 1. præmie på de korte afstande (?).

(Robert J. Rohde: "HISTORY OF THE FEDERATION INTERNATIONALE DE TIR A L'ARC", Volume I 1931-1961, side 66).

VM-runde 1935: Lang runde herrer: 90 m/72 pile, 70 m/48 pile og 50 m/24 pile mod 122 cm 5-delt ansigt, 9-7-5-3-1 point.

Lang runde damer: 70 m/60 pile, 60 m/48 pile og 50 m/36 pile mod 122 cm 5-delt ansigt som ovenfor.

Kort runde herrer og damer: 50, 35 og 25 meter, 30 pile på hver afstand; 50 meter mod 122 cm 10-delt ansigt, 35 meter mod 80 cm 10-delt ansigt; 25 meter mod 45 cm 6-delt ansigt, plet 6 point og ringene 5 til 1 point.

FITA-RUNDEN - UDENDØRS

FITA's nuværende internationale runde blev indført i 1957, med afstandene 90, 70, 50 og 30 meter for herrer og 70, 60, 50 og 30 meter for damer, 36 pile på hver af de fire afstande. Internationalt skyder juniorer de samme runder.

Forud for hver dags skydning er det tilladt at skyde 6 prøveskud på dagens første afstand.

Dansk Bueskytteforbund har sine egne runder på kortere afstande for de yngre aldersklasser.

Bueskydning kom på det olympiske program i 1972 i München og er stadig at finde der.

FITA-RUNDER - INDENDØRS

Indendørs runder skydes på 25 m, 60 pile mod 60 cm ansigt, og på 18 m, 60 pile mod 40 cm ansigt. Der afholdes VM og EM for damer, herrer, juniordamer og juniorherrer.

DM indendørs var oprindeligt afslutningen på den vinterskydning på 25 m (pr. korrespondance), som DBSF har stået for i mange år, og som stadig arrangeres.

DM Indendørs er i dag et 2-dages stævne, hvor der første dag skydes en kvalifikationsrunde på 25 m. Anden dagen sluttet af med finalerunder mod tripel-ansigter på 18 m.

Der afholdes også en vinterskydning pr. korrespondance på 18 m, men den arrangeres på klubplan.

VM/EM TURNUS

Udendørs VM i skiveskydning på ulige årstal.

VM i feltskydning på lige årstal.

Indendørs VM i skiveskydning på ulige årstal.

Junior VM i udendørs skiveskydning på lige årstal.

Europa-/Middelhavsmesterskaber afholdes på lige årstal.

EM i skiveskydning er et rent EM, hvorimod EM i feltskydning kombineres med VM i feltskydning, når sidstnævnte afholdes i Europa.

BUESKYDNING -

den nyeste danske Idræt

Referat i BUESKYTTEN af radiointerview 20/8 1943. Gunnar "NU" Hansen interviewer:

Gunnar Hansen: Bueskydning som amatøridræt har gennemgået en rivende udvikling i Danmark i de senere år. For blot 5 år siden fandtes ikke een bueskytteforening. Idag trænes der med iver og interesse i 27 foreninger, der er tilsluttet Dansk Bueskytteforbund. Sin officielle anerkendelse fik den danske bueskydning sidste år, da Dansk Bueskytteforbund blev optaget i Dansk Idræts-Forbund. Dansk Bueskytteforbunds formand, assurandør Paul Nielsen, sidder her for at fortælle lytterne lidt om den nye, men dog så ældgamle idræt.

For at gå til sagen med det samme: Kan man i grunden kalde bueskydning for en idræt?

Paul Nielsen: Jeg er meget glad for, at De begynder vor samtale netop med dette spørgsmål. Jeg ved nok, at de, der ikke kender bueskydning, stiller sig tvivlende over for dens idrætslige betydning. Men lad det være slået fast med det samme: Bueskydning er en sund, adspredende og elegant idræt, der kræver en fuldenkt beherskelse af legemet, af hånden, af øjet. Den udvikler arm-, bryst-, og bugmuskler foruden benmuskulaturen. Det at spænde buen ved at trække strengen tilbage til hagen i pilens længde - man trækker nemlig i strengen, ikke i pilen - svarer til at løfte ca. 50 pund i 3 fingerspidser. Denne vægt, hvorefter buens styrke bestemmes, bæres - om jeg så må sige - under sigtningen, og ved pilens afsendelse må skytten stå ganske rolig, da pilen ved den mindste bevægelse forfejler sit mål. De vil heraf forstå, at det kræver koncentration og megen træning at skyde 234 pile på een dag, som det sker ved kapskydningen. Skydningerne foregår oftest udendørs og giver alene ved afhentning af pilene ved skiverne god motion.

G.H.: Paul Nielsen - kan man i grunden give en sikker datering af, hvornår brugen af bue og pil er dukket op?

P.N.: Brugen af bue og pil som jagt- og krigsvåben går tilbage til forhistorisk tid. Man har ikke gennem fund været i stand til at fastslå en nogenlunde sikker datering; men der er i klippehuler i det østlige Spanien fundet tegninger, der viser jægere med buer og pile på hjortejagt, og som anslås til at stamme fra ca. 25.000 år før Kristi fødsel.

G.H.: Sig mig, hvorfra stammer bueskydning som idræt?

P.N.: Fra England, hvor bueskydning som idræt og tidsfordriv forekom endnu mens buen var et krigsvåben, samt fra Nordfrankrig og Belgien. De første bueskytteorganisationer, formoder man, stiftedes omkring år 1600 i England.

G.H.: I hvilke lande drives bueskydning som idræt?

P.N.: I 1939 var følgende lande tilsluttet det internationale forbund: Belgien, England, Frankrig, Holland, Norge, Polen, Schweiz, Sverige, Tjekkoslaviet, U.S.A. og Ægypten. Hjemstedet var Warszawa.

G.H.: Hvilke rekvisitter anvendes til moderne bueskydning?

P.N.: For det første buen - den såkaldte langbue - der praktisk talt er af samme konstruktionstype, som de nordiske vikinger anvendte. Den fremstilles i to typer: Enkelte buer, der er forarbejdet i eet stykke træ, og sammensatte buer, som består af to eller flere træsorter. Det bedste buetræ er tax. Der anvendes endvidere forskellige andre udenlandske og flere indenlandske træsorter. Strengen er af hør.

G.H.: Hvor lang er buen?

P.N.: Buernes længde er forskellig, fra 160 til 185 cm. I hver ende af buen sidder et horn, hvortil strengen fastgøres i et hak. Lidt under buens midte findes håndgrebet, der almindeligvis er beviklet med læder eller filt.

G.H.: Buerne kan altså have forskellig styrke - eller vægt - som De sagde før. Hvor stærk en bue bør en begynder vælge?

P.N.: Buens vægt måles efter engelsk tradition i engelske pund. Damer bør vælge en bue på 25-30 pund, og herrer en bue på 30-40 pund. Det er af stor betydning, at en begynder vælger en svag bue for at kunne lære at beherske våbnet uden at ryste på hånden.

G.H.: Såvel i udlandet som i Danmark har stålbuen jo vundet indpas. Har den nogen fordel fremfor træbuen?

P.N.: Den har den fordel fremfor træbuen, at den ikke så let brister, og at den er mindre følsom overfor fugtighed og sol. Derimod er stålbuens kast ikke så behageligt som træbuens. Det giver et ryk i venstre arm, når man slipper strengen, der forøvrigt er af snoet ståltråd.

G.H.: Har De nogen vanskeligheder med at skaffe buer i øjeblikket?

P.N.: Nej, det kan man ikke sige. Der findes efterhånden en del buemagere i Danmark, som fremstiller gode buer, og de har da også kunnet dække behovet. Et begrænset antal stålbuer er blevet importeret fra Sverige. Iøvrigt er der en del, der selv fremstiller deres rekvisitter, og der findes bøger, som giver udmærket vejledning både til fremstilling af buer og pile.

G.H.: Hvilket træ er bedst til pile?

P.N.: Norsk fyr anses for det bedste materiale til skiveskydningspile. Pilen består af eet stykke træ eller er sammensat af to stykker. I den ene ende er påsat en pilespids, som består af jern eller stål, i den anden ende, hvor kærven sidder, er undertiden indfældet en forstærkning af metal eller horn. Foran kærven er påsat 3 fjer, hvis formål det er at give pilen en rolig og lige flugt. Ved køb af pile bør man overbevise sig om, at alle har ens vægt, spændstighed og længde.

G.H.: Forveksler man så ikke let pilene under træningen?

P.N.: Til identificering af pilene påmales under fjerene et pilemærke, som bueskytten får tildelt af sin forening, og som foreningen har indregistreret. Hver forening under Dansk Bueskytteforbund får desuden tildelt et foreningspilemærke, som foreningens deltagere i kapskydninger skal have påmalet deres pile.

G.H.: Hvad hører mere med til det personlige udstyr?

P.N.: Der hører fingerbeskyttere, der enten består af lædertutter eller læderforstærkninger, der påsys eller pålimes en højrehånds handskes 3 midterste fingre, samt en armbeskytter, som fremstilles af læder og påspændes venstre underarm. Endvidere pilekogger og pilestativ.

G.H.: Der er altså så stor kraft i strengen i afskydningsøjeblikket, at det er nødvendigt at beskytte venstre arm?

P.N.: Ja, jeg var engang vidne til, at en bueskytte, der ikke havde beskyttet sig, fik en lang blodig flænge på venstre underarm.

G.H.: Hvor langt kan man skyde med en bue, og hvor stor hastighed bevæger pilen sig med?

P.N.: Med de buer, man anvender herhjemme, kan man skyde op til 250 meter. Pilene bevæger sig med en hastighed af ca. 40 m i sekundet og kan gennembore en træplade på 2-3 cm tykkelse. I Amerika opnåedes ved mesterskaberne i 1938 en skudlængde på 538 m ved anvendelse af meget tunge buer.

G.H.: Man skal med andre ord være forsigtig med at give sine drenge bue og pil at lege med.

P.N.: Ja, Dansk Bueskytteforbund udsendte for en måneds tid siden en advarsel gennem Ritzaus Bureau herom, og man har da heller ikke hørt om de ellers årligt tilbagevendende sørgelige ulykker, som opstår ved drenges leg med bue og pil. Drenge bør kun have lov til at skyde under opsyn af voksne og helst vente, indtil de er gamle nok til at blive optaget i en bueskytteforening. Optagelse kan de fleste steder finde sted fra 14 års alderen.

G.H.: Hvilke forsigtighedsforanstaltninger er der truffet i foreningerne?

P.N.: Dansk Bueskytteforbund har udgivet et hæfte, der bl.a. indeholder strenge forsigtighedsregler, der skal overholdes af foreningerne. Når disse regler følges, kan uheld praktisk taget ikke ske. Hæftet udleveres gratis til enhver bueskytte under forbundet.

G.H.: Der findes 27 foreninger. Hvordan er de fordelt i Danmark?

P.N.: De er jævnt fordelt over hele landet. Der findes ialt ca. 600 bueskytter under forbundet. Men vi ved, at der er mange, der gerne vil drive bueskydning, men ikke har lejlighed til det, fordi der ikke findes nogen forening, hvor de bor. Dansk Bueskytteforbund, Gammel Kongevej 109, København V, sender vejledning til brug ved oprettelse af foreninger.

G.H.: Hvordan hjælper forbundet så nye foreninger til straks at indøve den rigtige teknik?

P.N.: Vi har netop ladet optage en instruktionsfilm, som får premiere ved danmarksmesterskabet i Køge. I forbindelse med en trykt instruktion, som også udleveres til enhver bueskytte, vil den være en god vejledning for en ny forening. Forøvrigt vil personlig instruktion fra en nærliggende forening som regel kunne arrangeres.

G.H.: Vi er lige midt i bueskytternes højsæson. De store kapskydninger står for døren. I søndags afgjordes jyllandsmesterskabet i Silkeborg og fynsmesterskabet i Svendborg, på søndag afgøres sjællandsmesterskabet i Holbæk, og på næste søndag kulminerer kapskydningerne i danmarksmesterskabet, der i år arrangeres af Køge Bueskyttelaug. - Hersker der spænding om danmarksmesterskabet i år?

P.N.: Ja, mere end nogensinde. Det er tredje gang, vi afholder danmarksmesterskab, men for første gang er det officielt efter vor optagelse i Dansk Idræts-Forbund. Dansk Bueskytteforbund indstiftede sidste år et duelighedstegn "Bueskyttemærket", der fremstilles i bronze, sølv og guld. Til i dag er ialt udleveret 110 mærker, deraf 9 guldmærker. For at få guldmærket, der udleveres gratis af forbundet, skal man efter nærmere fastsatte regler have skudt 1000 points ialt i en international kort og lang runde. Den første, der kvalificerede sig til det, var sidste års danmarksmester, Orla Bagge fra Køge Bueskyttelaug. Han skal nu forsvare sin titel i sin egen by, og vi venter hård konkurrence mellem ham og de andre guldmærkeskytter.

G.H.: Hvordan er de resultater, der er opnået i Danmark, i sammenligning med de bedste udenlandske?

P.N.: Vore bedste resultater ligger på højde med de bedste svenske, og jeg er tilbøjelig til at tro, at Danmark allerede på nuværende tidspunkt vil kunne placere sig smukt i en international kapskydning.

G.H.: Hvem har opnået det højeste resultat herhjemme ved en officiel kapskydning?

P.N.: Det opnåede John Møller, Københavns Bueskyttelaug, ved stævnet i København sidste år. Han opnåede 1060 points. Til sammenligning kan nævnes, at den svenske mester for 1942 nåede 1002 points i Stockholm. Begge resultater er for en kort plus en lang runde.

G.H.: Hvad er verdensrekorden for disse distancer?

P.N.: Den blev sat ved verdensmesterskabet i Oslo i 1939 af franskmænden Beday med 1204 p., nr. 2 opnåede 1100 p. og nr. 3 1082 p.

G.H.: Så må det siges at være flot, at vi i dag har 9 bueskytter, der har skudt over 1000 points. - Hvor mange pile og hvilke afstande omfatter en kort og en lang runde?

P.N.: Ialt 234 pile fordelt på afstandene 25, 35, 70 og 90 m. For damernes vedkommende afløses 90 m af 60 og 70 m. Der skydes mod halmskiver, hvis størrelse varierer fra 45 til 80 og 122 cm i diameter.

G.H.: Er der ikke fastsat en landskamp med Sverige i år?

P.N.: Jo, alt var klar til en landskamp i København på Østerbro Stadion i september. Men desværre har svenskerne - på grund af særlige omstændigheder - måttet sende afbud, og vi må i år nøjes med at afgøre landskampen pr. korrespondance. De bedste 4 resultater i Køge sammenholdes med de 4 bedste svenske resultater ved svenske mesterskaber, der afsluttes i Stockholm samme dag som danmarksmesterskabet i Køge. Direktør Gille fra Sandviken har udsat en smuk vandrepokal til det vindende land. Den skal vindes 3 gange for at blive eje.

G.H.: Det var synd, at landskampen ikke blev til noget. Den ville sikkert have trukket mange tilskuere. Nu foregår det altså i stedet i Køge den 29. - Sig mig, er der mange damer, der skyder med bue og pil, og er bueskydning en idræt for damer?

P.N.: Endnu er der kun få herhjemme. Men bueskydning er afgjort en idræt, som egner sig for damer, og det undrer os, at ikke flere har taget den op. I udlandet - bl.a. i Sverige - findes damer, hvis resultater står på højde med herrerens.

G.H.: Hvornår blev de første danske bueskytteforeninger stiftet?

P.N.: Af Dansk Idræts-Forbunds første forhandlingsprotokol fremgår det, at der har eksisteret en dansk bueskytteforening, "Foreningen for Bueskydning", omkring 1896. Man ved imidlertid ikke noget nærmere om den, men hvis nogen af lytterne skulle have kendskab til denne ældste forening, vil det interessere Dansk Bueskytteforbund meget at erfare herom. - Men i 1939 stiftedes Aarhus Bueskytteforening, Københavns Bueskyttelaug og Skjern Bueskytteforening. - Kan De huske, hr. Gunnar Hansen, at De overværede Københavns Bueskyttelaugs første træningsaften i Garderhusarkasernens ridehus på Østerbro?

G.H.: Ja, jeg husker det tydeligt. Den aften faldt der ikke lutter pletskud. Men det er glædeligt at se den fart, der er kommet i bueskydningen og den interesse, den er blevet mødt med. Organisatorisk er den på højde med andre idrætsgrene. Medlemmerne kan aflægge prøve i bueskydning som led i idrætsmærkeprøven og erhverve duelighedstegn. Forbundet har et medlemsorgan, og der er opnået resultater, der engang vil kunne placere Danmark på en ærefuld plads i den internationale bueskydning.

* * *
* *
*

Fig. 104. Den hellige Ædmunds Død.
(Samtidig angelsachsisk Tegning.)

FREDERIK 3.s børn. 1671.
Med buen: Prins Christian.
Emalje af Paul Prier.
Rosenborg.

221. Abraham Wuchters: Holger Reedtz som
Amor.

Kronprins Christian 7. som dreng med elefantarden
og legestøj. Stik af J.M. Bernigerothe efter Pilo.

